

časopis
za kulturu
i
umetnost

polja

125-126

novi sad, februar—mart 1969, god. XV, cena 1,50 d.

LJUBAVNI SASTANAK

Zakažimo, mila, naš ljubavni sastanak pod ovim golim nebesima. Tako ću moći da te očekujem i danju i noću, s proleća i zimi, čitavo jedno leto i svih dvanaest jeseni. Pod avgustovskim zvezdama, u zimzelenim planinama, u snegu do očiju.

Tako ću moći da te očekujem do mile volje.

A jedne polarne noći, jednog proleća, došla bi i u moju pustinju. Od peska bi postalo suho zlato i drveće bi se množilo na očigled mrtvih faraona i Sfinga bi izgovorila reči koje su joj već vekovima na usnama.

I, kao more svoje talase, sklopila bi svoje ruke na mojim sklopljenim očima. Ljubila bi me tiho, kao što noć ljubi zemlju.

A sve to da bi potom otišla, kao da nisi ni bila, sklopljenih očiju. I sklopljenih ruku, u molitvi.

Izgovaramo reči iste molitve: „Da se više nikada ne probudim... Da se više nikada ne probudiš...“

To su reči Sfinge.

PRIJATELJI MI GOVORAHU

Smrt je naišla s leve strane. A prijatelji mi govorahu: „Nailazi nikud a i prepoznaćeš je po belom plaštu“.

Ne prepoznajem je. Čemu još i to? Spazih kako me lako napusti senka. Odleprša peskom i pretvori se u plašt na Njenom ramenu. Je li to... moja verna senka?

Samo pesak ostade čvrsto poda mnom.

Kroz moju dušu pustinje odlaze put neba. Kroz moju krv nebesa silaze na zemlju. Kroz prste provejavam pesak i zemlju, životinje i ljude. Kroz majušne kosti prstiju.

Tonuo sam čelom u pesak, no nisam ruke sklappao pred Njenim koljenima, no nisam ničice u prašini pozdravljao Njen osmeh. U prah se osu moj suhi skelet, pod teretom zvezda. Preko praha vetar kroči, odnese ga u pustinju.

Smrt je naišla s leve strane. Ili s desne. Ili nikud! Hučni tok moje kičme pretvorio se u ponornicu.

Plaho, kao mlada zmija, silazila je moja duša u samo srce pakla.

Otud je dopirao tihi plač Sotone.

I U NAJCRNJOJ NOĆI

Ostavimo smrt po strani.

Nebom će uvek promicati neki beli ili neki crni oblak. Reke će još stolecima teći od svojih izvora do svojih ušća. Zemlja se nipošto neće odreći svojih zemljotresa, svojih uragana, svojih bujica i svojih vulkana. Kao majušno štene, ona će dovek poslušno skakutati oko nogu svog Pegavog Gospodara, bojeći se njegove osvete: plime i oseke.

Ali ostavimo smrt po strani.

I u najcrnijoj noći, pred tobom će uvek zasvetleti zid neke daleke kuće. Na njena vrata, kao u gluhi kamen, zakucati možeš teškim zvekirom. Ne kažem da će te iko čuti, ne kažem da će ti vrata otvoriti neka ruka. Uzalud možda je to tvoje kucanje, uzalud kao udar groma u pustinji, kao udar nogom o humku. Možda su to baš vrata tvoje kuće.

Ali ostavimo smrt po strani.

Nije li pred nama još uvek život, čitav dan života? Zar je tebi života možda više potrebno — koliko i čemu? Uludo je to, dragi moj, uludo i zaludno. Jer šta se za čitav život uraditi može više no za samo jedan tren života?

Ipak, ostavimo smrt po strani.

DVADESET I PET MOJIH SVETLOSNIH GODINA

O, moje stene. O, gorki gorski potoci. O, slivovi reka kojima i moja krv protičaše, zmijoljiko. I krv moje braće iz istog sazvežđa na noćnom nebu.

Sazvežđa Škorpiona!

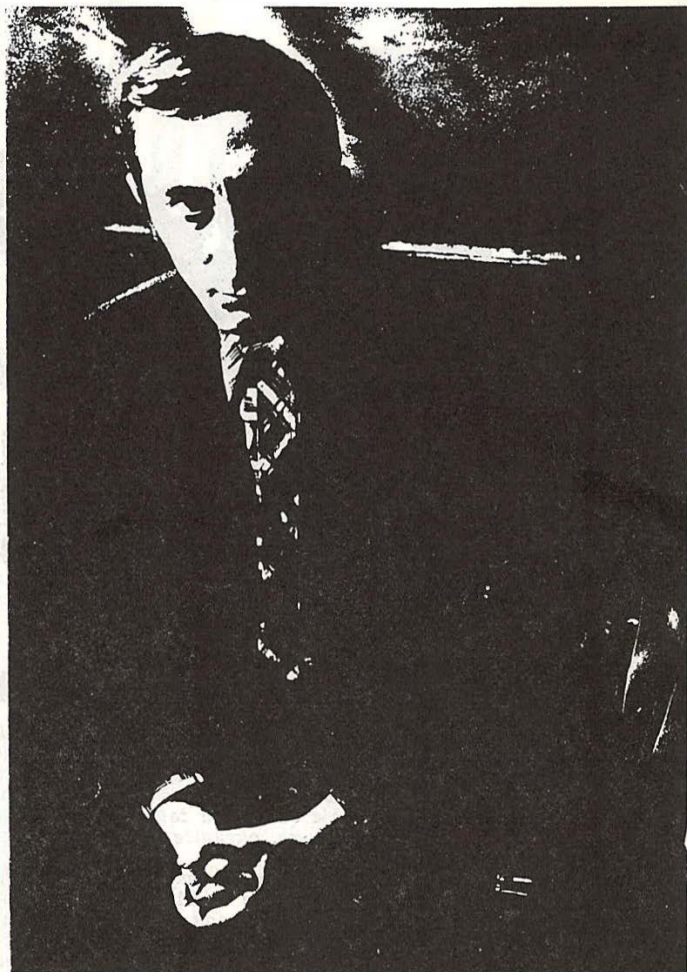
O, praskavi ciku zore na dan moje smrti. Eto, ostajem ovde, a vi odlazite lamo. Pogledom dođićem to mesto pod vašim nogama, nebo nad vašim glavama. Još samo pogledom. Noge su moje sad nepomične kao moj dah, moj dah kao moj krvotok.

Već vidim: Iz mojih grudi ljudi vade kamen. To su ogromni blokovi crnih, crvenih i belih stena. Ja sam kamenolom.

Odmićem dalje predelima. Crna zemlja. Smaragd mahovine. Sev munjel — i, odmah zatim, bliski pucanj nekog lovca. Služim — divljač je smrtno pogođena.

A i ja, još koliko sutra...

Olićiću u svoj kamenolom. Poda mnom je već otvoren ponor. Otvoren širom, kao vrata rodne kuće.

ADAM PUSLOJIĆ

ČELJUST ZEMLJE